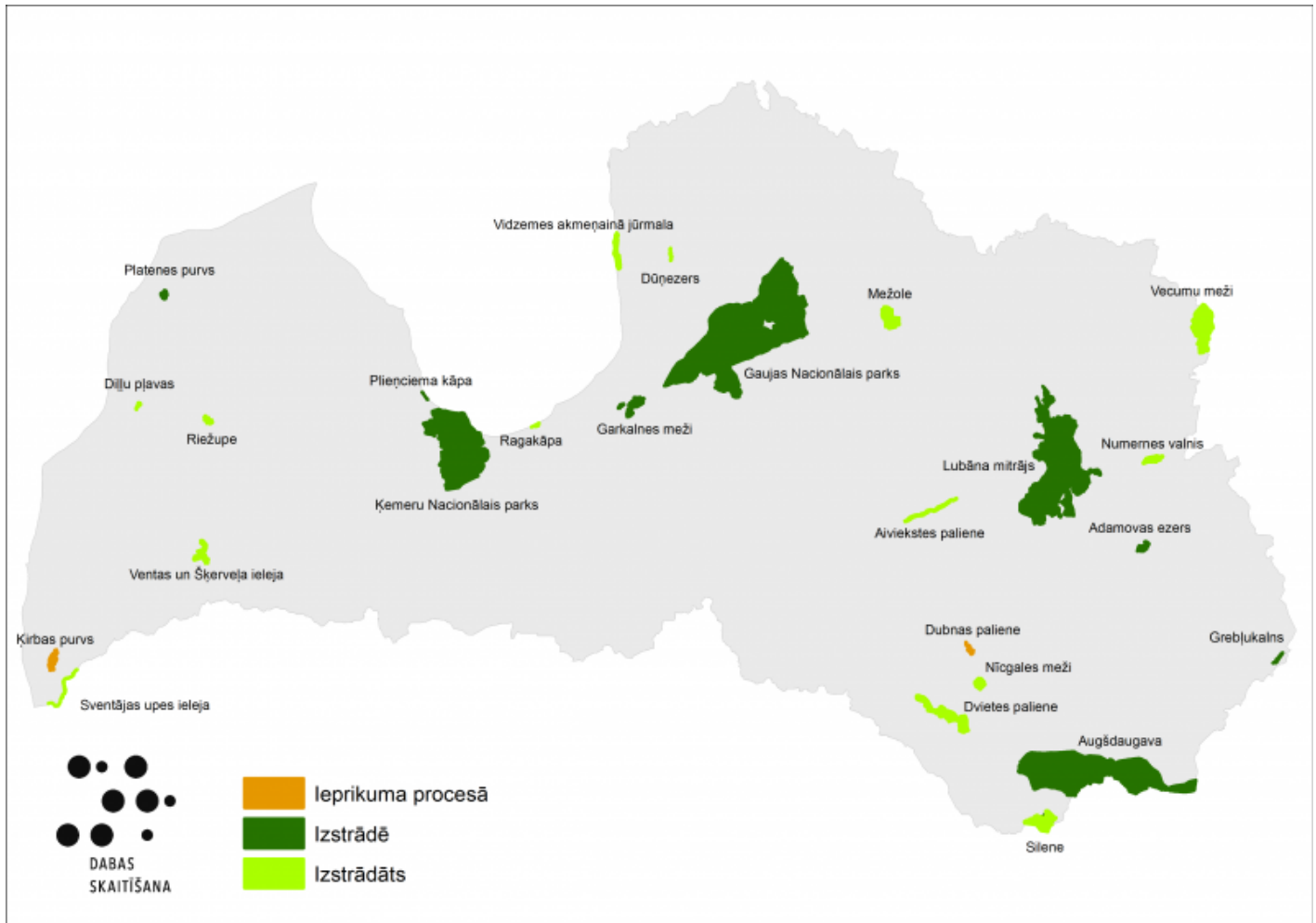

Top dabas aizsardzības plāns Gaujas Nacionālajam parkam

Lai sabalansētu dabas aizsardzības un saimnieciskās intereses, kā arī risinātu dažādas problēmsituācijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT), dabas skaitīšanas ietvaros tiek izstrādāti dabas aizsardzības plāni 25 teritorijām, tajā skaitā Gaujas Nacionālajam parkam. Ikviens interesents ir aicināts konstruktīvi iesaistīties plāna izstrādē, lai jau savlaicīgi risinātu dažādus ar ĪADT saistītos jautājumus.

Plānu gatavošanas sākumā zemes īpašnieki saņem uzaicinājuma vēstuli iesaistīties dokumenta izstrādē, un tāpat līdzdarboties ir aicināti arī citi interesenti, piemēram, uzņēmēji, mednieki u.c., ideju izklāstot plāna izstrādātājam. Nākamais posms ir teritorijas dabas vērtību izpēte un datu analīze, bet tālāk tiek meklēta iespēja idejas savietot ar dabas unikalitāti. Plānos ietvertās idejas un ierosinājumi dod plašākas iespējas to īstenošanai, kam nereti nepieciešams projektu vai struktūrfondu atbalsts.

“Dabas plānu izstrāde ir iespēja izvērtēt visu iesaistīto pušu ieceres par teritorijas attīstību turpmākajiem 10 līdz 12 gadiem, akcentējot dabas vērtību saglabāšanu. Turklāt dabas plāni palīdz ne vien ieviest un realizēt jaunas, inovatīvas idejas, bet arī risināt jau esošās problēmsituācijas. Piemēram, Gaujas Nacionālā parka (GNP) teritorijā tiks veikta meliorācijas sistēmas izvērtēšana un piedāvāts piemērotākais risinājums tās

uzturēšanai nākotnē,” informē dabas skaitīšanas vadītāja Iriša Mukāne.

Tā kā GNP ir starp konkurētspējīgākajiem tūrisma galamērķiem valstī, kur līdzās dabas un kultūras mantojumam ir liela ekonomiskā interese, plāna izstrāde akcentē tūrisma jomu. GNP atrodas 98 tūristu mītnēs, kas ir teju ceturtā daļa no visām ĪADT tūristu mītnēm Latvijā. Kopā šajās vietās tūristu nakšņojumu skaits gadā pārsniedz 300 tūkstošus, bet vienas dienas apmeklējumu skaits teritorijā pēc pirmo starprezultātu aplēsēm pārsniedz pat trīs miljonus gadā. Turklāt GNP teritorijā dzīvo ~36 tūkstoši vietējo iedzīvotāju, kuriem ir savas ikdienas atpūtas vajadzības. Bieži šīs intereses par daudzveidīgu atpūtu starp dažādām grupām ir pretnostatītas.

GNP dabas plāna tūrisma vadības speciālists Andris Klepers atzīst, ka “svarīgi ir izprast pieaugošo GNP apmeklētāju, tostarp tūristu un sportistu, plūsmu, jo tā ir saistīta ar ekonomisko potenciālu, fizisko kapacitāti un antropogēno slodzi. Lai plānotu ilgtspējīgu attīstību, norisinās publiskās infrastruktūras kapacitātes un stāvokļa novērtēšana, kā arī tiek pētīti apmeklētāju paradumi, gatavoti priekšlikumi infrastruktūras apsaimniekošanai. Analizēt kopsakarības daudz vairāk palīdz jauno tehnoloģiju pielietojums – apmeklētāju automātiskie skaitītāji un speciāli izveidotā ģeotelpisko datu platforma”.

Dabas skaitīšanā jau ir izstrādāti 14 ĪADT plāni (DP Ragakāpa, Aiviekstes paliene, Riežupe, Numernes valnis, Vecumu meži, Silene, DL Dūņezers, Vidzemes akmeņainā jūrmala, Sventājas upes ieleja, Diļļu pļavas, Mežole, AAA Nīcgales meži, DP Dvietes paliene, DL Ventas un Šķerveļa ieleja), turpinās 9 plānu izstrāde (DP Adamovas ezers, DL Platenes purvs, Pliņciema kāpa, Garkalnes meži, Lubāna mitrājs, DL Greblukalns, AAA Augšdaugava un Gaujas un Ķemeru Nacionālajiem parkiem), bet tuvāko mēnešu laikā tiks parakstīti līgumi par vēl divu plānu izstrādi (DL Ķirbas purvs un Dubnas paliene).

Dabas aizsardzības pārvaldes pasūtīto ĪADT plānu saraksts un sanāksmju datumi pieejami https://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_aizsardzibas_plani/kalendars/. Savukārt ar izstrādātajiem plāniem var iepazīties https://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_aizsardzibas_plani/2016_2020/.

ĪADT plānu izstrāde ir viena no dabas skaitīšanas jeb Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekta “Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā” veicamajiem uzdevumiem. Paralēli tiek kartēti biotopi un izstrādāti pieci sugu aizsardzības plāni. Aktuālā informācija par visām aktivitātēm, kas jāīsteno līdz 2023. gada nogalei, pieejama vietnē www.skaitamdabu.gov.lv, kā arī www.daba.gov.lv un www.varam.gov.lv.